

Jarkko Stenius

VERISIDE

LIKE

© Jarkko Stenius & Like Kustannus /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-46929-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

Tiistai 17. tammikuuta 2017

Istun maakellarissa vaahtomuovipatjalla ja nojaan tummaan tiili-seinään. Katosta tihkuu jotain, homesieni haisee. Katonrajassa on pieni ikkuna, josta päivänvalo tulee sisään – se vähä, jonka sama lasi päästää läpi. Aurinko on laskemassa. Siitä pystyn päättelemään, että kello on noin neljä iltapäivällä. Sormeni ovat kohmeessa, varpaat tunnottomat, hampaat kalisevat.

Viimein tulee pilkkopimeää. En pysty enää seuraamaan ajan kulkua. Tiedän vain sen, että kolmas yö vankeudessa on alkamassa.

Koskisen kytättiimi on ollut perässäni viimeiset kolme ja puoli vuotta – siitä lähtien kun kostin Pihlan murhaajille. Kuinka naurettava olin ollut, kun olin kuvitellut, että poliisit ovat ainoa uhkani. Albaanit nappasivat mut kuin pahaisen amatöörin. Ja nyt todella toivon, että poliisit olisivat napanneet mut, eivät albaanit. Päähän nousee ajatus, onko mua olemassa enää huomenna, päädynkö betonikengät jalassa meren pohjaan? Sitäkin enemmän mua kuitenkin huolestuttaa, ovatko albaanit onnistuneet jäljittämään myös Jennan ja Rasmuksen. Onneksi Ride on niiden kanssa.

Vaatteissani olevat veriroiskeet ja oksennustahrat ovat jo kiviä ja kovettuneet. Kehoni tuntuu läpikotaisin murjotulta, ja sitä se onkin. Albaanit löivät ja potkivat mua eri puolille kehoa, myös siihen kohtaan, missä on puukon tekemä pistohaava, ja nyt

ylävartalon vasen puoli on krampissa ja kipu tuntuu kiveksissä asti. Suojasin itseäni käsivarsillani; nyt ne ovat täynnä mustelmia ja parissa sormessa taitaa olla jonkinlainen murtuma. Silmiä jomottaa sisältä päin. Nenä on turvoksissa ja sieraimet niin täynnä kuivunutta verta, että hengittäminen on vaikeaa. Housut haisevat kuselle – en pyörtynyt, kun albaanit hakkasivat mua, mutta vähän kusta saattoi lirahtaa punttiin.

Juuri nyt en voi tehdä muuta kuin odottaa, mitä seuraavaksi tapahtuu. Pelko pyrkii ottamaan valtaansa ja lamauttamaan, mutta en aio alistua sen orjaksi. Olen päättänyt pysyä valveilla, tai ainakin puolittaisessa valvetilassa. Tarkoitukseni on yllättää albaanit, kun ne tulevat hakemaan mut täältä. Makaan silmät kiinni ja kuuntelen; odotan saalistani kuin rukoilijasirkka – puolisokea sellainen, mutta silti toimintakykyinen.

Albaanit pöllivät kaiken mitä taskuissani ja laukussani oli, muun muassa passin sekä kolmekymmentä tuhatta euroa käteistä – rahat, jotka olin varannut pakomatkalle. Kolmekymmentä vitun tonnia, lähes kaikki säästöni. Vatsanpohjaa puristaa, kun mietin Kreikkaa ja Jennaa ja Rasmusta. Meidän piti paeta tätä kaikkea yhdessä, mutta lentokone nousi ilmaan ilman meitä.

Paras autoni makaa Porvoon motarin varressa tunnistamattomaksi palaneena rautaromukasana. Pakoni aikana onnistuin ottamaan haltuun yhden albaanin prätjän, mutta kaaduin sillä ja pudotin rytkäksä aseeni. Oli pakko nostaa kädet pystyyn.

Miksi albaanit eivät ole vielä tappaneet mua. Mitä ne odottavat? Uskon, että Bekator Mustafia.

Mietin albaaneja ja yritän ajatella, että ihmisiä nekin ovat. Mutta miksi helvetissä niistä on tullut tuollaisia? Missä vaiheessa viha ja paha olo voittivat ihmisyyden? Sodatko sen tekivät? Tiedän, että Bekator on entinen sotarikollinen. Sitä ajatellessa henki ei meinaa kulkea ja sydänelässä velloo puristava tunne.

Katson nurkkaan. Siellä on kaksi ämpäriä, toisessa on juomavettä, toisessa kusta ja paskaa ja vessapaperin jäänteitä. En ole vieläkään tottunut lemuun. Läpsäisen poskeani ja muistutan itseäni siitä, etten voi murentua paineen alla; mun on lopetettava surkuttelu ja keskityttävä. ”Sä oot kova, sä oot fiksu, sä oot voittaja”, toistelen mielessäni.

Menen pitkäksi patjalle. Käytän takkiani peittona. Käteni vapisevat, koska lääkkeeni vietiin – vai johtuuko vapina nälästä, en tiedä. En ole saanut ruokaa koko aikana. Se tekee mut ehkä enemmän kiukkuiseksi kuin voimattomaksi. Olen kasvattanut lihasmassaa kuntosalilla – en varmasti ole ensimmäinen, joka pyörtyy heikotukseen.

Kaulaani on noussut kutiavia paukamia, jotka olen raapinut verille. Eilen löysin lattialta jonkin ihmeellisen näköisen pistävän hyönteisen. Välillä musta on tuntunut, että mulla on kuumetta, mutta en ole varma.

Katselen lattianrajassa olevia koloja. En ole pystynyt tilkitsemään niitä mitenkään. Rotat tulevat öisin.

Ajattelen punaisten khmerien käyttämää kidutusmenetelmää, jossa kuulusteltavan huulista, poskista ja korvista leikattiin ensin paloja hohtimilla, ja sen jälkeen haavoihin kaadettiin happoa. Tunnen pahimpien pelkojeni luikertelevan mieleeni. Kuolen rotien ja luteiden keskellä. Ei tämän näin pitänyt mennä.

Yhtäkkiä kuulen Jennan äänen, haistan sen tuoksun. Halaan sitä, silitän sitä, kutitan sitä, ja se nauraa. Tajuan, että olen rakastunut siihen. Miksi en pystynyt sanomaan sitä sille ääneen? Kohta en pysty mihinkään muuhunkaan, kun siirryn enkelikuoroon. Tai no, en mä taivaaseen pääse, kun saatana kaappaa mut matkalla. Helvettiin mä menen, suorinta tietä kadotukseen, eikä kukaan jää kaipaamaan. Menen sinne, mistä olen tullutkin.

Läpsäisen taas itseäni poskelle. Keskity.

Olen ajanut hienoilla autoilla ja pukeutunut merkkivaatteisiin. Nyt tajuan jahdanneeni asioita, joilla ei loppupeleissä ollut mitään merkitystä, en oikeasti tarvinnut niitä.

Suljen silmäni. Mieleen alkaa hyppiä repaleisia kuvia.

Olen Helsingissä. Seison kattoterassilla Katajanokalla. On syksyinen ilta. Olen yksin, on täysikuu, mustalla taivaalla lipuu harmaita pilviä, merenpinta väreilee sataman valoissa. Valot ovat kylmiä ja samaan aikaan lämpimiä. Näen Palacen kyltin, katselen jugendtaloja koristeltuine julkisivuineen ja terävine kattoineen. Isän kasvot nousevat eteeni ja näen niiden olevan vääristynyt peili-kuva omistani. Vai onko se sittenkin toisin päin.

Yhtäkkiä olen palannut tiedustelujoukkoihin. Istun helikopterissa, joka liittää yli peltomaiseman roottorit säksättäen. Yhtä nopeasti olen Etelä-Afrikassa, sitten Israelissa. Silmäluomet tuntuvat raskailta. Jossain vaiheessa tajuntani sammuu. Kun havahdun taas, en tiedä, olenko nukahtanut vai pyörtynyt.

Irralliset välähdykset jatkuvat. Pihla ja minä rakastelemme valoisassa kesäillassa. Sen huulet tuntuvat sileiltä, pehmeiltä, lämpimiltä.

Yhtäkkiä olen Tampereella. Seison yökerhon ovella. Pihlan isä Esko ja sen unkarilainen hitman, Salamon, kävelevät mun luo. Esko antaa mulle numeronsa ja sanoo: ”Soita jos tarvitset apua.”

”Nyt tarvitsisin”, ähkäisen. ”Nyt perkele tarvitsisin.” Mutta albaanit veivät myös mun molemmat puhelimet – tietenkin.

Seuraavaksi mieleeni nousee Peetu – soluttautujakyttä, josta tuli ystävä. Mä pelastin sen ja se pelasti mut. Mitähän sille kävi lopulta?

”Lopeta murehtiminen”, komennan itseäni puoliääneen. ”Se on ihan se ja sama, mitä Peetulle kuuluu.”

Äkkiä seison yökerho Aladdinin ovella Helsingin keskustassa. Koko paikkaa ei ole ollut olemassa viiteentoista vuoteen. Kävelen eteiseen ja pubin puolelta kantautuu karaoken sointuja – joku

tulkitse Elvistä. Yritän torjua mieleeni nousevat kuvat mutta en onnistu. Ajaudun muistelemaan ovimiehiä, joiden kanssa olen saanut työskennellä vuosien mittaan, paikkoja ja tilanteita, joihin olen päässyt, hauskoja kokemuksia, lemmenseikkailuja.

Havahdun taas tähän hetkeen. Vääntelehdin, en pysty löytämään hyvää asentoa – miten voisinkaan. Katselen suustani nousevaa hengityshöyryä, sen mitä turvonneiden luomieni välistä näen.

Muisto Masan hautajaisista hiipii mieleen. Kirkonkellot kumisevat päässäni. Siellä täällä kohti taivasta nousee massiivisia puita. Kuusi miestä kantaa arkkua, olen vasemmalla keskimmäisenä. Ympärillämme on laakeaa maata ja riveittäin hautakiviä, lumi hohkaa auringossa. Pysähdymme tyhjän hautakuopan äärelle.

”Masa”, mutisen tuskin kuuluvasti. Me olimme kuin veljekset. Olisimme tehneet mitä tahansa toistemme puolesta. Ja niin Masa lopulta tekikin. Ilman Masan väliintuloa Murash Mustafi olisi luultavasti tappanut mut.

Nousen ja teen muutaman kyykyn. Juoksen hetken paikallani, sitten jatkan varjonyrkkeilyllä. Liikkuminen sattuu, mutta tavaltaan se myös lievittää kipua. Jumppaan monta kertaa päivässä; liikkuminen pitää kylmän loitolla, mielen virkeänä ja taistelutahdon päällä.

Palaan patjalle ja painun makuulle. Sydämen syke laskee pikkuhiljaa normaaliksi. Käväisen jossain unen ja valveen rajamailla.

Pihla antoi mulle sen, mitä maailma ei antanut: rauhan. Pihlan kanssa tunsin olevani rakastettu. Silloin lopetin hetkien jahaamisen – hetkien, joista en kuitenkaan saanut otetta, jotka lipuivat pois.

Miksi en enää Pihlan kuoleman jälkeen saanut elämän palasia sopimaan kohdilleen? Miksi jäin vaeltajaksi, muukalaiseksi, ulkopuoliseksi? Miksi jätin jälkeeni vain sirpaleita? Missä vaiheessa menin niin pahasti harhaan?

Jenna palaa taas mieleeni. Olisinko halunnut sen kanssa yhteistä elämää? Kyllä. Olisin halunnut, että meillä olisi ollut yhteisiä hassuja tapoja, juttuja ja lempinimiä.

Kuuntelen hiljaisuutta silmät kiinni. Kellarin ovi ja ikkunat ovat todennäköisesti äänieristetty. Mietin, pystyisinkö edes kuulemaan lähestyviä askelia. Katonrajassa oli kamera, jonka linssi osoitti patjaa kohti, mutta sen rikoin jo ensimmäisenä yönä.

Vaivun horteeseen, ihmeelliseen, lähes psykedeeliseen väli-tilaan, jossa en ole enää kellarissa. En ole enää minä, vaan joku muu. Olen korkeintaan puolitajuissani.

En tiedä kauanko aikaa kuluu.

Havahdun räsähtävään ääneen. Ovi on temmattu auki. Askeleet rymistelevät sisään, tilaan on astunut kaksi albaania. Kun lähden nousemaan ylös, etummainen potkaisee minua. Potku jää yritykseksi, sillä ohjaan vaistomaisesti miehen jalan sivuun ennen kuin potku ehtii osua. Mies menettää tasapainonsa, kiepahtaa ympäri ja pyllähtää perseelleen patjani eteen. En kuitenkaan ehdi ponnahtaa ylös, sillä toinen albaani syöksähtää eteenpäin ja osoittaa minua pistoolilla jalkaan. ”Mene mahallesi tai ammun!” se huutaa englanniksi. ”Nyt heti!”

Käännyin laiskasti ja vain puolittain. Maahan rojahtanut albaani kömpii ylös ja kiinnittää käteni käsiraudoilla selän taakse ja laittaa vielä nilkkaudatkin. Kiroan pettymyksestä. Ne kiskaisevat mut pystyyn.

Kuulen, kun yläovi käy. Joku laskeutuu portaita.

Albaanit kääntävät mut katsomaan tulijaa.

Mies astuu huoneeseen. Se kertoo olevansa Murash Mustafin veli, Ahmet. Mies ei ole atleettinen, kuten Murash oli, vaan laihanjäntävä koukkunokka, jolla on iso aataminomena. Silmät ovat pikimustat ja niissä on korppikotkan tuijotus. Sillä on rööki suupielessä kapeiden huulien välissä. Kaksi muuta albaania siirtyvät

sivummalle – toinen oikealle puolelleni, toinen taakseni. Ne luotavat siihen, että en pysty tekemään mitään raudoitettuna ja se on hyvin pitkälti totta.

”Sinut oli helppo napata”, Ahmet sanoo englanniksi ja nauraa paskaisesti. ”Yllättävän helppo”, se jatkaa.

”Ihmettelet varmaan, miksi olet vielä hengissä, vaikka olet tappanut niin monta albaania ja murhasit myös veljeni?” se kysyy, ottaa röökien suustaan ja karistaa lattialle. ”Siksi että lupasin isälteni, että pidän sinut hengissä, kunnes hän saapuu. Sitten saat kärsiä. Sitten. Vittu. Saat. Kärsiä.”

”Minä en aloittanut tätä”, vastaan englanniksi. ”Te aloititte”, jatkan päättäväisesti. ”Minä en ole hyökännyt. Te hyökkäsitte.”

Näen, miten se kimmastuu. Se iskee mua litsarilla, mutta näen yrityksen helposti ja torjun osuman nostamalla olkapään pääni suojaksi – ja samalla teen pienen väistön. Isku osuu, mutta vain osittain, eikä se satuta.

”Vitun kusipää”, Ahmet huutaa turhautuneena, astuu eteenpäin ja räkäisee mua naamaan. Väistän senkin, ja räkäklimppi osuu takanani seisovaan albaaniin, joka alkaa tietenkin huutaa omalla kielellään. Ne ajautuvat sättimään toisiaan, mutta en pysty käyttämään kaaosta hyväkseni kahlittuna. Osa Ahmetin räystästä on osunut muhun, se valuu otsalta ripsiin ja siitä poskea pitkin kaulalle.

Ahmet lyö mua vatsaan. Isku on ponneton, mutta se tekee kippeä, koska sattuu osumaan tulehtuneeseen pistohaavaani. Urahdan ja taivun – liioittelen kipuani – ja Ahmet on viimein tyytyväinen.

Ne ohjaavat mut ulos ovesta. Nousemme portaita pitkin maan pinnalle.

Katson ympärilleni. Olemme keskellä metsää ja keskellä lumipyryä. Taivas yläpuolellamme on yksitoikkoisen tummanharmaa. Albaanit lähtevät taluttamaan mua jonnekin. Jalkarautojen ketju

on lyhyt ja joudun ottamaan pienempiä askelia kuin yleensä. Yritän painaa maamerkkejä mieleeni, vaikka on hämärää ja ilma sakeana lumisateesta.

Muutamassa minuutissa saavumme kapean tien laitaan. Ahmet kävelee edelläni ja kaksi muuta albaania takanani. Kylmät väreet kulkevat pitkin selkärankaani kun mietin, mitä seuraavaksi tapahtuu. Yritän pitää itseni rauhallisena.

Matkalla käy selväksi, että Ahmet ei todellakaan ole tehtävänsä mittainen. Se ei ole hyvä johtaja, vaan hermostunut ja ailahteleva pikkupoika, joka ei osaa hallita mieltään ja saa puolihysteerisiä kiukunpuuskia albaanikavereilleen. Sisältäni kumpuaa väkivaltainen pauhu, hekumoin kostolla.

Tie haarautuu edessäpäin. Jatkamme kahden albaanin kanssa oikealle. Ahmet lähtee vasemmalle.

Vähän myöhemmin tien reunassa näkyy yksinäinen Mersu. Se seisoo siinä valot päällä perä meihin päin. Yritän tiirata rekkaria ja painaa sen mieleen, mutta sekuntia myöhemmin se on jo unohnut. Mut pakotetaan takapenkille ja albaanit istuutuvat molemmille puolilleni. Kuski kääntyy vilkaisemaan meitä. Mies näyttää tutulta, mutta en muista mistä, eikä mua oikeastaan edes kiinnosta.

Auto lähtee liikkeelle.

Nousemme isommalle tielle ja käännyimme sitten moottoritielle johtavalle rampille. Pari minuuttia myöhemmin hahmotan sen olevan Porvoon motari.

Käännyimme rampista ylös ja jatkamme ajamista pikkuteillä. Kymmenen minuutin ajon jälkeen saavumme tuskan näyttämölle. Auto pysähtyy kolkon näköisen, teräsrakenteisen varastorakennuksen eteen. Paikka näyttää hylätyltä.

Albaanit nousevat autosta ja kiskovat mutkin ylös. Myös kuljettaja nousee autosta. Se katselee pois päin. Häivähdys pelkoa

käväisee mielessäni. Mikäli rautojani ei irroteta, on mahdotonta nousta tehokkaaseen vastarintaan. Mun olisi pitänyt yrittää pakoa jo aiemmin.

Vasemmalla puolellani oleva albaani nostaa puhelimen korvalleen. Oikealla oleva seisoo kädet puuskassa. Kuski vetää povestaan pistoolin, ja sen jälkeen alkaa tapahtua. Kuuluu vaimea tussahdus, kun mies ampuu puhelimesta puhuvaa albaania päähän, ja heti perään toista. Molemmat putoavat niille jalansijoilleen eikä ole tarvetta enää erikseen selvittää, kuolivatko ne; molemmat makaavat vääristyneissä asennoissa kuin groteskissa maalauksessa ja verivanat luikertelevat pitkin lumista maata.

”Kummalla on rautojen avaimet?” kuljettaja kysyy englanniksi.

”Mi-mitä?” änkytän.

Kuski kumartuu etsimään jotain lähimmän ruumiin taskuista.

”Ne – ne on tuolla pienemmällä”, mutisen.

Kuski siirtyy toisen ruumiin luokse. Jokainen sen liike uhkuu ketteryyttä ja voimaa – puhdasta hallintaa.

Se tulee luokseni avaimet kourassaan ja avaa käsi- ja jalkaurautani kädenkäänteessä.

”Mene”, mies sanoo englanniksi ja aukaisee mulle Mersun etuoven. Istuudun pelkkäjän paikalle ja kuski menee ratin taakse. Se starttaa ja kaasuttaa pois paikalta.

Emme ajaa kauaa.

”Vaihdetaan autoa”, kuski murahtaa.

Nousemme Mersusta ja siirrymme tien laidassa seisovaan Bemariin. Matka jatkuu. Pyörittelen ranteitani mieli täynnä kysymyksiä. Lunta sataa vaakatasossa.

Kaarramme rampista moottoritielelle. En tiedä, mikä tie se on, mutta epäilen Porvoon motaria.

Ehdin vilaukselta havaita Cossun hiiltyneen hyllyn tien poskessa. Se on eristetty poliisien nauhoilla.

Nousemme ylös rampista.

Kymmenen minuutin päästä pysähdymme hiekkatien päähän syrjäisen mökin eteen. Tai ei se mikään mökki ole, pikemminkin huvila. Mies sammuttaa moottorin.

Nousemme ylös autosta ja suljemme ovet. Teen kaikkeni, jotta ällistyneisyyteni ei näkyisi päälle päin.

Astun miehen perässä raollaan olevasta ovesta. Huvila on sisustettu jykevilla arvokalusteilla. Seinällä on hirven pää isoine sarvineen. Takassa on hiillos ja sen päällä makkaroita tikuissaan. Perällä olevasta huoneesta kuuluu lähestyviä askelia ja sitten iso, karhumainen mies astuu esiin. Karismaattinen ja itsevarma olemus tuo mieleen venäläisen oligargin.

”Morjesta, Kessu”, se sanoo ja sen ääni palauttaa päähän jonkin kipeään muiston. Menee sekunti ennen kuin palikat loksahtavat kohdalleen – mies on Esko. Ja kuski on Eskon hitman Salamon. Se näyttää erilaiselta kuin viimeksi – parta peittää sen kasvoissa olevat arvet.

Esko ojentaa mulle paperirullan ja sinappia. ”Ota makkaraa.”

Otan takasta tikun päässä olevan makkaran ja alan ahmia.

”Siinä on sulle vähän tarvikkeita”, Esko jatkaa. ”Uusin sun tyylin, että sua ei olisi niin helppo tunnistaa.”

Muhkealla nahkasohvalla on vaatteita, pesuvälineitä ja kassi. Nyökyttelen suu täynnä makkaraa. Esko ja Salamon juttelevat jotain keskenään. Puheen rytmi muistuttaa suomea mutta se ei ole – en ymmärrä sanaakaan.

”Mitä?” kysyn vaistomaisesti.

”Salamon ihmettelee, mikset yrittänyt paeta”, Esko pohtii.

Kasvojani alkaa kuumottaa häpeästä.

”Kuinka kauan olisit maannut siellä kellarissa?” Esko hirnuu. ”Juhannukseen asti? Kolkyt donaa on aika kova hinta tuollaisesta lomasta, mutta makunsa kullakin.”

Niiden naurusta ei ole tulla loppua.

”Miten... mitä...” änkytän kunnes sanani tyrehtyvät. Tunnen itseni täydeksi idiootiksi.

”Emme voi pitää sinua hengissä, jos et itse yritä lainkaan”, Esko jatkaa.

”Mitä mä olisin voinut tehdä?” kysyn melkein vihaisesti.

Niiden nauru vain yltyy.

En sano enää mitään, jotta en nolaisi itseäni vielä pahemmin. Muutan kuitenkin mieleni. ”Tiedätkö jotain Jennasta, Rasmuksesta ja Ridestä?” kysyn.

Esko pudistaa päätään.

”Mitä jos menisit saunaan ja pesulle seuraavaksi”, se ehdottaa. ”Sulla nimittäin taitaa olla paskat housussa”, se jatkaa nenäänsä pidellen. Puhisen kiukusta ja nöyryytyksen tunteesta.

Astun pukuhuoneeseen, riisun vaatteeni ja heitän ne saman tien roskikseen. Kylpyhuoneessa näen naamani ensimmäistä kertaa peilistä. En ole tunnistaa itseäni; otsassani on massiivinen haava ja siitä on valunut verta paksuina viiruina poskia pitkin kaulalle ja vaatteille. Nenä on murtunut hieman vinoksi, molemmat silmät ovat muurautuneet umpeen ja myös silmien sidekudoksissa on isoja tummanpunaisia verenpurkauksia. Toinen korva on osittain violetinmusta. Näytän samalta kuin Jokke-pappani autokolarin jälkeen ruumishuoneella.

Olen suihkussa pitkään. Kuivattuani itseni harjaan hampaani, suihkautan Eskon ostamaa Armania kainaloon ja puen ylleni uudet vaatteeni. Esko on ostanut mulle kaiken, uusia varsikenkiä myöten – ja kaikki ovat oikeaa kokoa. Vilkaisen peiliin enkä oikein pidä siitä, miltä näytän – albaanien murjoma naama ja muotivaatteet eivät natsaa yhteen kovin hyvin. Olemukseni häiriintyneisyys huipentuu, kun nostan silmilleni Eskon hommaamat trendikkäät mustasankaiset silmälasit. Jätän ne kuitenkin päähäni.

Kuulen Eskon ja Salamonin äänet olohuoneesta. Ne istuvat sohvilla takan edessä ja juttelevat. Pidän silmällä niiden ilmeitä kun astun esiin. Kumpikaan ei naura.

”Onko sulla puhdistusaineita ja sidetarpeita?” kysyn Eskolta. Nostan paitani helmaa ja näytän miehille laihtuneessa vatsassani olevaa tulehtunutta haavaa. Myös käsivarsissani on hoitoa vaativia puukonterän jälkiä.

”Istu tuohon”, Esko vastaa ja nyökkää kohti nojatuolia. ”Salamon hoitaa sut kuntoon.”

Istun alas. Salamon lähtee hakemaan tarvikkeita ja palaa pian.

”Ensiksi saat pari piikkiä”, se sanoo englanniksi ja sen ilme kertoo, ettei se ole ensimmäistä kertaa haavanhoitotehtävissä. Se levittää pöydälle varustelaukun, joka on täynnä neuloja, ruiskuja ja ampulleja.

”Pakara esiin”, se sanoo.

En tiedä kauanko aikaa on kulunut, kun havahdun seuraavan kerran. Nostan päätäni ja tajuan makaavani täysissä pukeissa sohvalla. Kiepautan jalkani lattialle, nousen istumaan ja panen heti merkille, että oloni on vähän parempi, vahvempi. Kaikki haavani on sidottu. Seinäkello näyttää puoli kymmentä. En heti tiedosta, onko aamu vai ilta. Käännyin katsomaan taakseni.

”Huomenta”, Esko sanoo. Se istuu nojatuolissa kuin joku Don Corleone.

Ravistelen päätäni.

Salamon tulee keittiöstä.

”Me ollaan sun kanssa myös jatkossa”, Esko sanoo. ”Mutta hetken aikaa joudut selviämään yksin. Salamon lähtee nimittäin käymään kotonaan Unkarissa. Annan sulle puhelimen, jonka avulla pystymme olemaan yhteyksissä. Siihen on tallennettuna vain yksi

numero – minun. Kirjoitan puhelimen koodin erilliselle paperille, opettele se ulkoa.”

Nyökkään.

”Annan sulle myös rahaa”, Esko jatkaa – ja silloin yhtäkkinen vihan kuohahdus jyrää kiitollisuuden tunteen.

”Annat mulle rahaa?” ärjäisen suomeksi. ”Niin, sullahan sitä on.”

”Mikä nyt tuli?” Esko kysyy melkein ylimielisesti.

”Paljonko ansaitsit sun tyttären kuolemalla?” kysyn armottomasti.

Eskon ylähuuli värähtää.

”Tiesitkö muuten, että Pihla oli raskaana kun se kuoli?” jatkan.

”Raskaana?”

”Niin. Se oli paksuna. Oltiin käyty just ultrassa.”

Esko menee hiljaiseksi ja sitä haluankin – tahdon, että sekin tuntee tuskaa, en enää jaksa kantaa kaikkea kipua yksin, taakka on liian musertava.

”Mä-mä haluan auttaa sua”, Esko änkyttää ja katsoo mua melkein anehevasti.

Tuhahdan niin halveksivasti kuin pystyn. ”Auttaa mua?” murahdan. ”Olisit maksanut silloin sun velat niille velkojille, niin Pihla olisi vielä elossa, eikä me istuttaisi nyt tässä. Kenenkään ei tarvitsisi auttaa eikä hyvittää, me voitaisiin vain elää, olla.”

Tuijotan sitä mieli täynnä kaunaa ja katkeruutta – sisältäni kumpuaa pauhu, joka haluaa myrkyttää, tuhota, kostaa.

”Tiedän kyllä”, se myöntää. ”Olen tehnyt enemmän kuin haluaisin muistaa. Ja lisäksi on ne asiat, jotka olisi pitänyt tehdä, mutten tehnyt. Jos luulet, että se ei satu... niin olet väärässä.”

Eskon naama vääntyy. ”Saakeli kun ottaa rinnasta”, se valittaa, kaivaa taskustaan pienen pilleripurkin ja alkaa räplätä sitä auki.

Huoneeseen laskeutuu hiljaisuus.

Viimein Esko nousee raskaasti huokaisten ja ojentaa mulle setelitukon. ”Siinä on viisitoista tonnia isoina seteleinä”, se sanoo. ”Ota ne. Tahdon antaa ne sulle. Sun ei tarvitse maksaa niitä takaisin, etkä jää mulle mitään velkaa. Mä mokasin silloin ja sen takia mun tytär kuoli. Olen niin pahoillani siitä, että... En voi antaa sitä itselleni ikinä anteeksi. Siksi haluan auttaa sua nyt niin paljon kuin pystyn.”

Otan setelit Eskon kädestä ja sullon ne taskuuni.

”Annan sulle myös ase”, Esko jatkaa ja ojentaa mulle pistoolin kahva edellä. Otan sen käteeni. Ase on aavikonruskea. Kahvassa lukee Sig Sauer.

”Se on ysimillinen”, Esko sanoo ja ottaa takaansa lattialta pienen muovisalkun. ”Tässä on vielä lisävarusteita.”

Saan mumistua kiitoksen.

”Onko tuo tuttu peli?” Esko kysyy.

”Ei”, vastaan.

”Salamon voi esitellä sen.”

”Sig Sauerin erikoismalli”, Salamon sanoo. ”Vähän pienempi kuin perusmalli. Kahva on normaalipituinen, mutta luisti on lyhyempi. Ja tuossa on muuntosarja, joka mahdollistaa äänenvaimentimen käytön. Se on varustelaukussa. Sieltä löytyy myös kaksi lipasta lisää, sekä satoja patruunoita. Haluatko opastusta käyttöön?”

”Kyllä”, vastaan. ”Mielellään.”

”Olethan sinä ampunut aiemmin?” Salamon kysyy.

Nyökkään. ”Olen palvellut tiedustelujoukoissa ja saanut koulutusta Israelissa ja Etelä-Afrikassa. Tein vuoden päivät aseistettuja turvahommia Johannesburgissa.”

”Hyvä”, Salamon toteaa. ”Ota ase käteen ja tähtää.”

Nousen seisomaan ja nostan ase- oikeaoppisesti tähtäys- asentoon, oikea käsi pitelee kahvasta ja vasen tukee.

”Tuossa on pystympi kahva kuin useimmissa pistooleissa, kuten huomaat”, Salamon jatkaa. ”Ranteet tuntuvat olevan paremmassa kulmassa kuin monessa muussa aseessa, mutta ampumasetoa pitää hieman muuttaa.”

”Niinpä”, vahvistan.

”Nyt – katsopa luistin päälle”, Salamon sanoo.

Katson Salamonin osoittamaa kohtaa.

”Siinä on indikaattori, joka kertoo, onko pesässä patruunaa”, Salamon näyttää. ”Jos on pimeää, sen pystyy myös tunnustelemaan.”

Nyökkään taas.

”Minä pidän asettani aina niin, että lukossa ei ole patruunaa”, Salamon kertoo. ”Samalla kun otan aseesi esiin oikealla kädellä, teen latausliikkeen vasemmalla, ja sen jälkeen ase on ampumavalmis.”

”Eli et käytä varmistinta?” kysyn, puoliksi totean.

”En. Mielestäni tuo menetelmä on parempi, koska toimintatilanteessa hienomotoriikka katoaa ensimmäisenä, kuten tiedät, ja pienikokoisen varmistinvivun räplääminen saattaa takellella.”

”Kuulostaa fiksulta”, totean. ”Entä lippaanvaihto?”

”Pudotan lippaan tästä”, se näyttää. ”Työnnän uuden sisään ja teen latausliikkeen kädellä.”

”Et käytä luistinvapautinta?”

Salamon pudistaa päätään. ”Se vain lisää vikasyötön mahdollisuutta.”

”Salamon tietää”, Esko vakuuttaa, vaikka en epäilytkään, ettei tietäisi.

”Missä päin maailmaa olet toiminut?” kysyn Salamonilta.

”Korkean valmiuden erikoisjoukoissa eri tahojen palveluksessa”, se vastaa, eikä sen äänessä ole ripaustakaan lesoilua. ”Viimeksi olin Syyriassa.”

”Huh”, totean. Tunnen vilpitöntä ihailua.

”Salamon oli takavuosina unkarilaisjohtoisessa kansainvälisessä palkkasoturiryhmässä”, Esko lisää. ”Mikä sen nimi olikaan?”

”Fekete Sereg”, Salamon vastaa. ”Se tarkoittaa mustaa legioonaa. Sillä on pitkät perinteet Unkarissa. Joukon historia yltää 1400-luvulle asti.”

”Itse olen käynyt kouluttautumassa Israelissa ja Etelä-Afrikassa, kuten kerroin”, sanon. ”Israelin homma oli lähinnä rahastusta”, naurahdan. ”Pidin enemmän Etelä-Afrikasta ja Jenkeistä. Thaimaassakin oli hyvät puolensa, samoin Filippiineillä.”

”Mitä teit Filippiineillä?” Salamon kysyy ja vaikuttaa oikeasti kiinnostuneelta.

”Kävin treenaamassa kalaa”, vastaan.

”Veitsiä”, Salamon toteaa asiantuntevasti.

”Niin. Kalista löytyi paljon juttuja, joita pystyin käyttämään ovelta. Siitä lajista oppi nopeampaa, kärppämäistä liikettä, josta on hyötyä monessa paikassa.”

Sitten huoneeseen laskeutuu hiljaisuus.

”Mitä aiot seuraavaksi?” Esko tiedustelee lopulta.

”Voisinko saada kyydin Jakomäkeen?” kysyn.

Tuntia myöhemmin

HELSINKI

Esko pysäyttää maasturinsa Jakomäentien varteen. Nousen pois kyydistä, mutta en lähde heti kävelemään, vaan jään jalkakäytävälle hengittelemään hetkeksi. Eskon auto katoaa mutkan taakse. On vieläkin pimeää.

Kämpä on kilometrin päässä. En voi soittaa Jennalle enkä Ridelle, koska hukkasin molempien numeron puhelimeni mukana. Päätän lähestyä taloa varmuuden vuoksi kiertoteitse, osin metsäpolkuja pitkin. Heilautan repun selkään, kävelen tien varressa seisovan matalan betonielementtitalon pihalle ja istuudun penkille. Olen hämmentynyt mielessäni sinkoilevien ajatusten sekamelskasta, enkä todellakaan halua jatkaa matkaa tällaisena.

Vasta hetken päästä tajuan, että rakennus on jonkinlainen kirkko. Samaan aikaa kuulen lähestyviä askelia, ja sitten talon kulman takaa ilmestyy viisikymppinen laiha mies, joka näyttää 70-luvun kommunistilta tai itsensäpaljastajalta pitkässä takissaan ja paksusankaisissa silmälasissaan. Se lähestyy mua heiveröisin askelin ja ojentaa jotain lehtistä. Sen kannessa lukee *Herätkää!*

”Mikä sinut on tänne tuonut?” se kysyy. ”Olisiko sinulla hetki aikaa jutella?”

”Nyt on vähän paha paikka”, totean painavasti.

Mies osoittaa naamaani. ”Oletko joutunut onnettomuuteen?”
se kysyy.

”Meni sparrissa”, vastaan.

”Nyrkkeilyssä?”

”Niin.”

”Nyrkkeily on demonista”, mies toteaa.

”Vai että demonista”, vastaan. ”Sinäkö sen päätät?”

”Oletko kuullut lopun ajasta, ennustuksesta ja Harmageddonista?” mies kysyy.

”Mulla on itse asiassa lopun aika just nyt käsillä, mutta olen aika varma, että sä et voi siinä auttaa”, vastaan ja nousen. Otan muutaman askeleen kohti Jakomäentietä. Hyypiö lähtee seuraamaan.

”Tiedätkö, että syntiset ihmiset hävitetään, kun Harmageddon tulee”, se vaukoo.

Ohitan grillin ja ravintola Bumerangin. Sohjo, kura ja harmaus hallitsevat maisemaa.

”Onko sinun omatuntosi puhdas?” hihhuli jatkaa ja lähestyy lätisevin askelin. ”Maailmassa tapahtuu pian mullistavia asioita. Harmageddon on kohta täällä.”

Silloin pysähdyn ja käännyn. Sekin pysähtyy. Tuijotamme toisiamme. ”Kuules nyt hilseniska”, ärjäisen. ”Sovitaanko niin, että sinä hoidat omat asiasi ja minä omani.”

Näen sen ilmeestä, että sanomani menee perille. Käännyn jatkamaan matkaa.

”Pelastua voi vain olemalla Jehovan todistaja!” mies huutaa perääni syyllistävällä äänellä.

Jatkan kävelemistä tiellä, jonka kummallakin puolella on matalaa omakotitaloasutusta. Minuuttia myöhemmin olen jo uppoutunut ajatuksiini – samoihin keloihin, jotka ovat pyörineet mie-